ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ XXV

Червоне Запоріжжя

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬККОМУ КП(б)У
ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 169 (645) | ВІВТОРОК, 22 СЕРПНЯ 1944 РОКУ | Ціна 20 коп.

ДБАЙЛИВО ВИРОЩУВАТИ КАДРИ БУДІВЕЛЬНИКІВ

Грандіозні масштаби відбудовчих робіт у визволених від окупантів районах, зокрема в нашій області! В найближчі роки нам необхідно відбудувати десятки першокласних заводів, Дніпровську гідростанцію, житлове й комунальне господарство.

Здійснення цієї великої програми робіт, яка стоїть перед будівельними організаціями, неможливе без дбайливого, любовного ставлення до підготовки будівельних кадрів з боку господарників партійних і профспілкових організацій.

За місяці, що минули після звільнення нашої області від німецько-фашистської нечисті, на будови вперше прийшли тисячі людей. Частина їх за цей час встигла набути трудове загартування й стати спеціалістами своєї справи, при тому не рядовими, а передовими.

Таке швидке зростання лав кваліфікованих будівельників спостерігається там, де цій справі приділяють відповідне значення.

Зразком успішної масової підготовки кадрів робітників може правити Дніпробуд (нач. відділу кадрів т. Чернишов). За короткий строк тут підготовлено через сітку спеціальних курсів, курсів підвищення кваліфікації, через стахановські школи, шляхом індивідуального навчання тисячі справжніх майстрів своєї справи—бетонярів, каменярів, штукатурів.

Присудження вдруге молодому колективу будівників Дніпровської ГЕС ім. Леніна перехідного Червоного Прапора Державного Комітету Оборони і преміювання понад 200 робітників, що тривалий час ведуть перед у змаганні—доказ того, що справа підготовки кадрів тут не знаходиться на другому плані.

Непогано поставлена підготовка кадрів безпосередньо на будівельних майданчиках насосо-компресорного заводу (Мелітополь), Азово-Чорноморському та Першотравневому (Осипенко). Характерно, що тільки ті будівельні організації, які дбайливо вирощують кадри, допомагають їм систематично підвищувати свою кваліфікацію, тільки вони досягли тривалих виробничих успіхів.

Але перші досягнення в підготовці нових будівельних робітників не дають права на самозаспокоєння. Мережа курсів підвищення кваліфікації і стахановських шкіл на наших будовах ще дуже бідна.

Значну кількість будівників повинні підготувати школи ФЗН. За останній час осипенківські та мелітопольські школи дали всього 500 спеціалістів. При нинішній потребі їх цього, звісно, замало.

Причину цього треба шукати в недержавному ставленні до підготовки кадрів ряду господарників. Школа ФЗН № 3 зволікає випуск спеціалістів-будівельників, головним чином, з вини будівельно-монтажної частини, де начальником т. Воробйов. На 400 учнів тут лише 4 майстри, фронтом робіт групи не забезпечені. Побутові умови учнів залишають бажати багато кращого. Хіба не викличе обурення скарга т. Воробйова на нестачу кадрів, коли він так ставиться до основного джерела поповнення свого колективу—школи ФЗН.

Таке саме вузьковідомче ставлення до роботи ФЗН № 7 виявляє і Запоріжбуд (начальник т. Комар). Тому картину з підготовкою кадрів тут можна змальовувати тими ж фарбами. 9 місяців тому мала відкритись школа на базі Алюмінбуду. Але ділки з його відділу кадрів відмежувались від допомоги обласному Управлінню трудових резервів і школа й посьогодні існує лише на папері. А кадри Алюмінбуду вкрай необхідні. Пора покласти край подібному ставленню господарників до шкіл ФЗН.

У дні війни на відбудовах сходу народився рух шалаєвців—майстрів на всі руки, здібних виконувати першу-ліпшу роботу, потреба в якій виникає на будівництві. Цей рух на будовах нашої області ще не знайшов широкого розповсюдження, подібно до роботи з відстаючими робітниками. Вирощувати кадри шалаєвців, допомагати відстаючим—прямий обов'язок інституту інструкторів стахановських методів праці, заснованого в ОБМЧ Наркомбуду, який, до речі, у нас в області працює не досить енергійно.

Окремо слід поговорити про підготовку середніх командирів-будівельників—майстрів, бригадирів і десятників. Шкіл по підготовці їх в області налічуються одиниці. Напередодні подальшого розгортання й ускладнення будівельних робіт це зовсім неприпустимо.

Особливу тривогу викликає підготовка робітників масових професій, зокрема, столярів і сантехніків. Лише індивідуальне навчання не зможе задовольнити потреби в них будівництва області. Про підготовку цих спеціалістів у масовій кількості ніхто не дбає.

Вирощування кадрів будівельників—велика й важлива справа. Розумінням її повинні пройнятися, в першу чергу, господарники й профспілкові організації, при чому займатись цією справою систематично, маючи перед собою перспективні плани поширення фронту будівельних робіт, ускладнення їх і прискорення.

Чим більше буде у нас справжніх майстрів будівельної справи, тим швидше ми загоїмо рани, завдані нашому господарству німецько-фашистськими окупантами.

УКАЗ

Президії Верховної Ради СРСР

Про нагородження орденом Суворова I ступеня Головного Маршала Авіації НОВІКОВА О. О.

За вміле і мужнє керівництво бойовими операціями і зразкове виконання завдань Командування по забезпеченню цих операцій, в результаті яких досягнуто успіхів в боях з німецько-фашистськими загарбниками, нагородити орденом Суворова I ступеня Головного Маршала Авіації НОВІКОВА Олександра Олександровича.

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. КАЛІНІН.
Секретар Президії Верховної Ради СРСР О. ГОРКІН.

Москва, Кремль.
19 серпня 1944 р.

УКАЗ

Президії Верховної Ради СРСР

Про нагородження Героя Радянського Союзу гвардії підполковника ЧЕЛНОКОВА Миколу Васильовича другою медаллю „Золота Зірка“

За зразкове виконання бойових завдань Командування на фронті боротьби з німецькими загарбниками, яке дає право на одержання звання **Героя Радянського Союзу**, нагородити другою медаллю **«Золота Зірка»** Героя Радянського Союзу гвардії підполковника Челнокова Миколу Васильовича, спорудити бронзовий бюст і встановити його на постаменті на батьківщині нагородженого.

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. КАЛІНІН.
Секретар Президії Верховної Ради СРСР О. ГОРКІН.

Москва, Кремль.
19 серпня 1944 р.

УКАЗ

Президії Верховної Ради СРСР

Про нагородження старішого російського льотчика Россінського Б. І. орденом Леніна

В зв'язку з 60-річчям з дня народження—нагородити одного з зачинателів льотної справи в Росії, старішого російського льотчика Россінського Бориса Іліодоровича—**орденом Леніна.**

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. КАЛІНІН.
Секретар Президії Верховної Ради СРСР О. ГОРКІН.

Москва, Кремль.
19 серпня 1944 р.

Указ Президії Верховної Ради СРСР

Про затвердження взірця та опису стрічки ордена „Перемога“ для носіння на планці без ордена

На додаток до Указу Президії Верховної Ради СРСР від 8 листопада 1943 року:

1. Затвердити взірець і опис стрічки ордена «Перемога» для носіння на планці без ордена.
2. Встановити носіння стрічки ордена «Перемога» на лівому боці грудей, на окремій планці, на один сантиметр вище інших орденських стрічок.

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. КАЛІНІН.
Секретар Президії Верховної Ради СРСР О. ГОРКІН.

Москва, Кремль.
18 серпня 1944 р.

Опис стрічки до ордена „Перемога“

Стрічка ордена «Перемога» шовкова, муарова. Посередині стрічки червона смуга завширшки 15 мм. По боках, ближче до країв, смужки зеленого, синього, бордо та ясно-блакитного кольорів. Стрічка облямована оранжевими та чорними смужками. Загальна ширина стрічки 46 мм.

Стрічка ордена «Перемога» закріплюється на прямокутній планці завширшки 46 мм. і заввишки 8 мм.

Обласна нарада працівників місцевої і кооперативної промисловості

Вчора, в літньому театрі імені Щорса, розпочалась обласна нарада робітників місцевої і кооперативної промисловості.

На нараді присутні керівники підприємств і стахановці місцевої, промкооперативної та харчової і кустарної промисловості. Всього понад 400 чоловік.

В роботі наради беруть участь Нарком місцевої промисловості України тов. Г. П. Онищенко, секретарі обкому КП(б)У тт. А. П. Кириленко та О. А. Куцевол.

З доповіддю про підсумки роботи місцевої та промкооперативної промисловості за перше півріччя і завдання на другу половину 1944 року виступив заступник секретаря обкому КП(б)У по промисловості т. М. П. Моісеєнко.

На нараді виступив Народний комісар місцевої промисловості України тов. Г. П. Онищенко.

В кінці наради з великою промовою про завдання підприємств місцевої і промкооперативної промисловості в галузі задоволення потреб трудящих в предметах першої необхідності виступив секретар обкому КП(б)У т. А. П. Кириленко.

Учасники наради прийняли звернення до всіх працівників місцевої, промкооперативної, харчової, легкої промисловості, промисловості будівельних матеріалів і артілей інвалідів, в якому закликали в другому півріччі добитися різкого збільшення випуску продукції і покращення якості її.

У міському саду відкрилась виставка виробів підприємств місцевої та промкооперативної промисловості Запорізької області.

На фото: 1) Старший лейтенант М. П. Подимахін, що потопив п'ять німецьких транспортів і барж; 2) В радянській Латвії. Місцеві жителі дякують офіцерові тов. Ніколаєву за визволення від німецького рабства.

Фото Є. Халдея і В. Гребньова. (Фотохроніка ТАРС).

Від Радянського Інформбюро

Оперативне зведення за 20 серпня

Протягом 20 серпня на схід і на південь від міста ТАРТУ наші війська, розвиваючи наступ, з боями зайняли понад 150 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти ПЕДАСПЯЕ, КИРВЕСІЛЛА, ВИННУ, АММАСТЕ, РЕБАЗЕ, ВАНА-КУСТЕ (12 кілометрів на південь від Тарту), ВІСІ, МАРІТСА, САВЕРНА, КАГВЕРЕ, МУТЕМЕТСА, РУШКІ, БЕТАРІ, АКТАНІ, ЛАУТІ та залізничні станції РЕБАЗЕ, АЛСВІКІ.

На схід від міста РИГА наші війська, продовжуючи успішний наступ, з боями зайняли понад 70 населених пунктів і серед них ВІЕЙНІ, ЮЗУМІ, ВЕСТІЕНА, ТОЛКА, ЕРГЛІ, ІНДРАНИ, АПСАЛАС, МЕЛНАВА, МАЛАКАЛНС, ОЗОЛ-САЛА та залізничні станції ЕРГЛІ, СПИГАВА.

На захід і північний захід від міста ЄЛГАВА (МІТАВА) наші війська відбивали атаки великих сил піхоти і танків противника. Після упертих боїв наші частини залишили кілька населених пунктів.

На захід від міста ШАУЛЯЙ (ШАВЛІ) наші війська відбивали атаки великих сил піхоти та танків противника і завдали йому великих втрат у живій силі та техніці.

На схід і північний схід від ПРАГА наші війська, відбивши всі атаки піхоти та танків противника, на ряді ділянок провели успішні контратаки, в результаті яких поліпшили свої позиції та зайняли кілька населених пунктів.

На північ від міста САНДОМИР наші війська завершили ліквідацію оточеного угруповання противника і зайняли населені пункти МОКОШИН, ЖЕЧИЦЯ, СУХАЖУВ, ХВАЛКИ, ВИСЯДЛУВ, РАДОШКІ, ЗАГРОДИ, ОЦІНЕК. У зв'язку з відмовою здатися, більша частина оточених військ противника знищена.

На інших ділянках фронту—бої місцевого значення.

За 19 серпня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 250 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 31 літак противника.

Оперативне зведення за 21 серпня

Протягом 21 серпня на південний схід і на південь від міста ТАРТУ наші війська з боями зайняли понад 30 населених пунктів, серед яких великі населені пункти ВИБСТЕ, КАМБ'Я, ЕННУ, ЛУТІКА, ПЕРУТІ, ТАММЕ.

На схід від міста РИГА наші війська, перемагаючи опір противника, оволоділи містом ГОСТІНІ і зайняли кілька інших населених пунктів.

На північний захід і на захід від міста ЄЛГАВА (МІТАВА) наші війська відбивали атаки великих сил піхоти й танків противника. За наказом Командування наші війська залишили місто ТУКУМС і відійшли на більш вигідні позиції.

На північ і на південний захід від міста ШАУЛЯЙ (ШАВЛІ) наші війська відбили атаки піхоти і танків противника.

На північний схід від ПРАГА наші війська успішно відбили атаки піхоти й танків противника і в результаті вжитих контратак зайняли понад 50 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти ПРОСТИНЬ, ЗЕЛЕНЕЦЬ, ЛОСЕВИЦЕ, ЯСКРУВКА, ЛЕТНЄ, УРЛЄ, ЯДУВ, ЗАЗДРУСЬЦЬ, ТРОЯНИ, ТЛУЩ і залізничні станції ЛОХУВ, УРЛЄ, ШЕВНИЦЯ, ТЛУЩ.

На північ від міста САНДОМИР наші війська вели бої по розширенню плацдарму на лівому березі ріки ВІСЛА і поліпшили свої позиції. При ліквідації оточеного угруповання на північ від САНДОМИРА наші війська завдали противникові таких втрат в живій силі і техніці: знищено: танків і самохідних гармат—88, бронетранспортерів—18, гармат різного калібру—142, мінометів—понад 100, автомашин—понад 100, тягачів—35. Противник залишив на полі бою до 12.000 трупів солдатів і офіцерів. Наші війська в цьому районі захопили такі трофеї: танків і самохідних гармат—20, гармат різного калібру—72, мінометів—83, кулеметів—120, гвинтівок і автоматів понад 5.000. Взято в полон 1.550 німецьких солдатів і офіцерів.

На інших ділянках фронту—розшуки розвідників і в ряді пунктів точилися бої місцевого значення.

За 20 серпня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 206 німецьких танків. У повітряних боях та вогнем зенітної артилерії збито 88 літаків противника.

* * *

Військово-морські сили Червонопрапорного Балтійського Флоту потопили 4 німецьких міноносці

Військово-морські сили Червонопрапорного Балтійського Флоту потопили у Нарвській затоці чотири німецьких міноносці, тоннажністю в 1.200 тонн кожен. Команди міноносців загинули або взяті в полон. Радянські кораблі підібрали 107 німецьких матросів і офіцерів. Серед полонених — командир 6-ої німецької флотилії міноносців корветтен—капітан Копенгаген.

Міноносці, що потонули, збудовані в 1942—1943 рр. і належать до найбільш сучасних німецьких кораблів цього типу. Швидкість міноносців—34 вузли (понад 60 кілометрів) за годину. Кожен з них мав таке озброєння: чотири 105 мм. гармати, дві автоматичних 37 мм. гармати, три 20 мм. гармати і шість торпедних апаратів. Команда міноносців—190 чоловік.

СВЯТО ВИКОНУВАТИ ПЕРШУ ЗАПОВІДЬ!

ГРАФІК ВИВОЗКИ ХЛІБА ДЕРЖАВІ—ЗАКОН

РІВНЯТИСЯ НА КОЛГОСПИ ПОЛОГІВСЬКОГО РАЙОНУ

22 серпня

Колгоспники нашої області в боротьбі за виконання хлібоздачі напочатку кампанії добилися першості у змаганні з Дніпропетровською областю, але не напружили всіх своїх зусиль, щоб закріпити й помножити успіхи. В наслідок, Сталінська та Миколаївська області випередили нас. Тепер уже й дніпропетровці, що значно послабили темпи хлібоздачі, випереджають нашу область.

За станом на 20 серпня колгоспи Запорізької області послабили темпи вивозки хліба на державні приймальні пункти і не виконують щоденного графіка. Причиною цього відставання є нерозуміння політичного та воєнно-господарського значення хлібопоставок цього року рядом керівників районів і колгоспів, а також—невикористання ними всього транспорту для вивозки хліба державі.

У нас є всі можливості щодня виконувати графік вивозки хліба і достроково виконати план хлібопоставок державі. Що це безперечно так, красномовно свідчить досвід передових колгоспів «Україна», «Новий світ», Якимівського району, «Більшовик», «Січ», Червоноармійського, імені Чапаєва, Осипенківського та багато інших, що вже повністю розрахувалися з державою по поставках хліба.

Кожний день збільшується число передовиків хлібоздачі. Колгоспи Пологівського району в змаганні з оріхівцями вийшли на перше місце по області, здавши державі найбільше хліба.

Той факт, що перше місце посів Пологівський район, повчальний з двох боків. По-перше, це показує, що колгоспи цього району справді по-господарському використовують всю тяглову силу, яка є в їхньому розпорядженні, а також корів колгоспників. На вивозці зерна широко запроваджена відрядна оплата праці колгоспників, які вивозять хліб своїми коровами.

Прагнучи надати Червоній Армії та країні якнайбільшу допомогу достроковим виконанням плану хлібопоставок, колгоспи широко розгорнули соціалістичне змагання поміж себе. Все це й забезпечило успіх. Якимівський, Приморський, Приазовський райони, які найраніше почали жнива та хлібоздачу, тепер здали першість пологівцям! Причина в тому, що в цих районах і зараз не використовується все тягло. Невипадково останнього часу по області значно зменшилась кількість вивезеного хліба тяглом колгоспів. 18 серпня, наприклад, колгоспним транспортом було вивезено хліба в п'ять разів менше, ніж 15 серпня.

Особливо нестерпно ставляться до виконання зобов'язань перед державою у Ново-Василівському, Ново-Златопольському, Кам'янському, а також інших районах, що відстають. У Ново-Василівському районі ще є колгоспи, які не здали державі жодного центнера хліба. В Ново-Миколаївському, Василівському і ряді інших погано організовано обмолот, тут деякі колгоспи вивозять хліб на приймальні пункти один раз в 5—6 днів. Керівники цих колгоспів і районів повинні зрозуміти, що хліб державі треба вивозити щодня, виконуючи денний графік.

Графік—це закон. Хлібопоставки—святий обов'язок перед державою, перша заповідь колгоспів. Кожен колгосп повинен виконати її з честю.

Високий заробіток колгоспниць

МЕЛІТОПОЛЬ. (**Телефоном**). У колгоспі «Комінтерн» по-ударному працюють на вивозці хліба державі колгоспниці Варвара Гильцева та Фіона Тараканова. Протягом п'ятиденки Гильцева вивезла 57 центнерів зерна. Вона одержала 57 кілограмів хліба, як преміювальну оплату, і заробила 171 трудодень; Тараканова заробила 159 трудоднів і одержала преміювальної оплати 51 кілограм зерна.

Високий заробіток на вивозці хліба і у багатьох інших колгоспниць. Марія Попова та Марія Оберніхіна за п'ятиденку заробили кожна по 117 трудоднів та одержали по 39 кілограмів зерна.

С. Привалов.

РЕКОРД ДУНІ АЛЬОХІНОЇ

Колгоспниця артілі «Заповіт Леніна», Гуляйпольського району, Дуня Альохіна по-воєнному працює в своїй ланці. На жнивах вона пав'язувала в день по 1.000 і більше снопів, косила вручну по 1,2—1,5 гектара. На молотьбі ця стахановка систематично виконувала по півтори—дві норми.

Зараз на косовиці проса Дуня Альохіна встановила новий рекорд: при нормі 0,25 гектара вона викосила 1,6.

У. Олексієнко.

В.-Токмакська МТС виконала річний план тракторних робіт

В.-ТОКМАК. (**Телефоном**). Колектив В.-Токмакської МТС, борючись за виконання зобов'язань, взятих у листі до товариша Сталіна і за першість у змаганні з Молочанською МТС, добився нового успіху в своїй роботі. 19 серпня достроково виконано річний план тракторних робіт.

У переводі на умовну оранку вироблено 18.160 гектарів проти плану 17.879 гектарів, або 101,9 процента. Зекономлено пального 2.296 кілограмів. В середньому виробіток на 15-сильний трактор становить 421 гектар.

Як і раніш, перед веде тракторна бригада Приходька Івана Федоровича. На 15-сильний трактор вона виробила 645 гектарів у переводі на умовну оранку і зекономила 446 кілограмів пального. Не відстає від неї і тракторна бригада № 21, якою керує Недід Сергій Володимирович. Виробіток тут становить 500 гектарів на 15-сильний трактор, зекономлено 1.158 кілограмів пального.

Високі показники виробітку на трактор мають і тракторні бригади тт. Малюка, Доболь та інші.

Колектив МТС зобов'язався найближчими днями закінчити обмолот хліба, домогтися в серпні виконання плану хлібоздачі та натуроплати колгоспами, зразково підготуватися й провести осінню сівбу.

С. Мільчев—директор МТС,
Ф. Кавун—секретар парторганізації,
Уманський—старший механік,
С. Тараненко—старший агроном.

УКАЗ

Президії Верховної Ради СРСР

Про перейменування і уточнення найменування деяких залізничних станцій, що знаходяться на території Української РСР

Затвердити подання Президії Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки про перейменування і уточнення найменувань деяких залізничних станцій, що знаходяться на території Української РСР.

Станцію **Січ**, Сталінської залізниці, перейменувати в станцію — Запорізька Січ;

станцію **Воронцово-Городище**, Одеської залізниці, перейменувати в станцію — Городище;

станцію **Сновська**, Білоруської залізниці, перейменувати в станцію — Щорс;

станцію **Липиця - Дольна**, Львівської залізниці, перейменувати в станцію — Нижня Липиця;

станцію **Окно**, Львівської залізниці, перейменувати в станцію — Окняни;

станцію **Акерман**, Кишиньовської залізниці, перейменувати в станцію — Білгород-Дністровський;

станцію **Ювефполь**, Вінницької залізниці, перейменувати в станцію — Йосипівка;

станцію **Єреськи**, Південної залізниці, надалі іменувати — Яреськи;

станцію **П'ятихатка**, Сталінської залізниці, надалі іменувати — П'ятихатки;

станцію **Михалівка**, Ковельської залізниці, надалі іменувати — Михайлівка;

станцію **Ємільчино**, Південно-Західної залізниці, надалі іменувати — Ємільчине;

станцію **Волинський Пост**, Південно-Західної залізниці, надалі іменувати — Пост Волинський;

станцію **Верхітівка**, Південно-Західної залізниці, надалі іменувати — Вертіївка;

станцію **Яблонька** Нижня, Львівської залізниці, надалі іменувати — Нижня Яблунька;

станцію **Оратово**, Вінницької залізниці, надалі іменувати — Оратів;

станцію **Кірово-Українська**, Одеської залізниці, надалі іменувати — Кірово-Українське.

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. КАЛІНІН.
Секретар Президії Верховної Ради СРСР О. ГОРКІН.

Москва, Кремль
9 серпня 1944 року.

ПЕРЕДОВЕ РЕМІСНИЧЕ УЧИЛИЩЕ

Учні ремісничого училища № 1 радісно схвильовані: начальник Головного Управління трудових резервів при РНК Союзу РСР тов. Москатов надіслав листа, в якому поздоровив колектив з перемогою у соціалістичному змаганні. Колектив училища в обласному змаганні учбових закладів трудових резервів вийшов на перше місце.

В училищі відбулася батьківська конференція разом з учнями. За допомогою батьків і викладачів було накреслено заходи до дальшого покращення теоретичного і практичного навчання підлітків, підготовки училища до зими.

У селі Лобково, Струпинського району, Івановської області, живе Ганна Іванівна Біляєва. Їй 63 роки, але її бадьорості, життєрадісності, працездатності позаздрить і молодий.

Ланка, якою керує Ганна Іванівна, вважається однією з кращих у колгоспі ім. Сталіна. На рахунку Біляєвої вже понад 200 вироблених трудоднів.

У Ганни Іванівни вистачає часу і на те, щоб приділяти увагу своїй численній сім'ї. Вона виростила десять синів і сім дочок. Тепер вона бабуся п'ятидесяти онуків.

П'ять синів Ганни Іванівни б'ються на фронтах Вітчизняної війни. Решта працює в колгоспі, в містах, на воєнних заводах. Старший її син — Степан Максимович — голова колгоспу в селі Лобково.

На фото: три покоління Біляєвих.
Фото Є. Лангмана. (Фотохроніка ТАРС).

Указ Президії Верховної Ради СРСР

Про затвердження положення про почесне звання „Мати-героїня", статуту, положення та опису ордена „Материнська слава" I, II та III ступеня та медалі „Медаль материнства" I та II ступеня

Відповідно до Указу Президії Верховної Ради СРСР від 8 червня 1944 року «Про збільшення державної допомоги вагітним жінкам, багатодітним і одиноким матерям, посилення охорони материнства та дитинства, про встановлення почесного звання «Мати-героїня» і заснування ордена «Материнська слава» та медалі «Медаль материнства» Президія Верховної Ради СРСР ухвалює:

1. Затвердити положення про почесне звання «Мати-героїня» та опис ордена «Мати-героїня».

2. Затвердити статут і опис ордена «Материнська слава» I, II та III ступеня.

3. Затвердити положення і опис медалі «Медаль материнства» I, II та III ступеня.

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. КАЛІНІН.
Секретар Президії Верховної Ради СРСР О. ГОРКІН.

Москва, Кремль.
19 серпня 1944 р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ „МАТИ-ГЕРОЇНЯ"

1. Почесне звання **«Мати-героїня»** присвоюється Указом Президії Верховної Ради СРСР матерям, що народили та виховали десятеро дітей.

2. Присвоєння почесного звання **«Мати-героїня»** провадиться по досягненні останньою дитиною віку одного року і за наявності живими останніх дітей цієї матері.

При присвоєнні почесного звання **«Мати-героїня»** враховуються й діти, що загинули або пропали без вісті на фронтах Вітчизняної війни.

3. Матерям, яким присвоєне почесне звання **«Мати-героїня»**, вручається орден **«Мати-героїня»** і грамота Президії Верховної Ради СРСР.

4. Вручення ордена **«Мати-героїня»** і грамоти Президії Верховної Ради СРСР провадиться Президією Верховної Ради СРСР або від імені Президії Верховної Ради СРСР президіями верховних рад союзних і автономних республік.

5. Орден **«Мати-героїня»** носиться нагородженими на лівому боці грудей і, при наявності у нагородженої інших орденів і медалей, розміщується над ними.

6. Удостоєні почесного звання **«Мати-героїня»** користуються пільгами й перевагами згідно ст. ст. 10—14 загального положення про ордени СРСР.

7. На випадок смерті матері, удостоєної почесного звання **«Мати-героїня»**, орден **«Мати-героїня»** і грамота Президії Верховної Ради СРСР залишаються в її сім'ї для зберігання, як пам'ять.

Недільник на Дніпробуді

20 серпня на Дніпробуді відбувся масовий недільник трудящих міста Запоріжжя.

До нової частини міста на будівельні площадки виїхали робітники заводів «Комунар», імені Войкова, ряду учбових закладів і установ. У недільнику взяли участь більше 2.000 чоловік — робітників і службовців міста.

За день вони розібрали кілька сот кубометрів руїн, виконали ряд земляних робіт. З величезним піднесенням працювали комунарівці та войковці.

Під час робіт було випущено десятки бойових листків під лозунгом: «Відбудова ДГЕСу — всенародна справа»...

По Радянському Союзу

ОДНОРІЧНІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ШКОЛИ

В 189 містах і населених пунктах Радянського Союзу цього року відкриваються однорічні сільськогосподарські школи. Це новий тип учбових закладів, що будуть готувати кваліфікованих рільників, садоводів, овочеводів, тваринників, коневодів і молодших ветеринарних фельдшерів. Не менше половини учбового часу в цих школах відводиться практичним заняттям.

До сільськогосподарських шкіл приймається колгоспників, робітників МТС і земельних органів віком від 16 років, з освітою в обсязі 7 класів середньої школи. Навчання безкоштовне. Учні забезпечуються підручниками та державною стипендією.

(ТАРС)

▽

Вибійник Михайло Афонін виконав три річних норми

Знатний вибійник Донбаса Михайло Афонін завершив третю річну норму. За 7 місяців Афонін заробив 63.000 карбованців. Його напарник Борис Калюжний закінчує друге річне завдання. На всіх дільницях шахти, де працюють Афонін і Калюжний, розгорнулося змагання за дострокове виконання річного плану. 44 гірники цієї шахти вже дають вугілля в рахунок другої річної норми.

(ТАРС)

▽

ШТУЧНА ВОЩИНА

У Києві поновила свою діяльність майстерня по виготовленню штучної вощини.

Щоб побудувати вощину вагою в кілограм, ціла сім'я бджіл при доброму взятку витрачає біля 5 діб, споживаючи при цьому 7—9 кілограмів меду. Майстерня ж щодоби випускає 150 — 200 кілограмів штучної вощини. Її виготовляють механізованим способом, машинами.

Продукція майстерні користується великою популярністю в радгоспах і колгоспах України, що займаються бджільництвом.

▽

НОВІ СПЕЦІАЛЬНІ УЧИЛИЩА

На Україні організуються нові спеціальні училища для дітей-сиріт, а також дітей партизанів, бійців та офіцерів Червоної Армії. Строк навчання — чотири роки. Тут готуватимуть робітників масових професій. Учні перебувають на повному державному забезпеченні. Вже організовано чотири таких училища в Харківській та Ворошиловградській областях.

По нашій області

СЕМІНАР УЧИТЕЛІВ

Для вчителів молодших класів у Ново-Миколаївці організували двохтижневий семінар. На семінарі прочитано методику з усіх дисциплін. Досвідчений педагог А. П. Жовтик прочитала лекцію про те, як краще організувати урок з арифметики. Дуже багато корисного слухачам дали доповіді завпеда дитячого будинку т. Забиної „Про основи радянської педагогіки" і т. Шутової „Про теорію української мови".

Кращі педагоги зараз готують доповіді до серпневої районної вчительської конференції.

М. Фешина

НАРОДИЛА ДВІЙНЮ

Колгоспниця артілі ім. Кірова, Пологівського району, Марія **Катуніна**, народила двійнят. Немовлята здорові і добре розвиваються.

Районні організації та колгосп надали породіллі допомогу білизною, продуктами, взяли під лікарський догляд дітей.

НАПЕРЕДОДНІ НОВОГО УЧБОВОГО РОКУ

БАГАТО НЯНЬОК, А ДИТИНА БЕЗ ОКА

В школі № 40 — єдиній з 9-ти в Орджонікідзевському районі, досі ще не розпочато ремонту. Читач зацікавиться, чому ж виконком райради мовчить про бездіяльність шефів, винних у зриві цієї важливої роботи?

Але ларчик просто відкривається. Вся справа в тому, що шефом школи № 40 і є сам виконком Орджонікідзевської райради, і йому, бачте, не хочеться подібно до унтер-офіцерської вдови самого себе висікти.

І ось голова райвиконкому т. Радченко вирішив відкараскатися від обов'язку шефа. Він викликав директора школи т. Петракова й запропонував йому здати в оренду «Запоріжсталі» під овочесховища шкільні підвали, а за це, мовляв, завод зробить повний ремонт школи.

Довірливий директор погодився на цю комерційну комбінацію і підписав договір.

І ось «Запоріжсталь» почала діяти. Вдень і вночі до шкільного подвір'я сунуть підводи з... овочами. Шкільні працівники терпляче очікували, коли ж, нарешті, під'їдуть підводи з лісоматеріалами. Але вони даремно чекали: як «Запоріжбуд» (директор т. Комар), як виявляється, і не збирається виконати замовлення «Запоріжсталі» на ремонт школи.

— Зверніться до шефів, — люб'язно радить т. Петракову запоріжбудів

У виконкомі райради праців школи одержують незмінну відпо

— Підписали договір з «Запо сталлю», то й вимагайте від неї виконання.

Словом, — багато няньок, а ди без ока.

Щоб була яснішою картина бе ботливості, з якою у виконкомі ста ться до підготовки до нового учбо року, треба розповісти й про пози яку займає т. Радченко в пит про забезпечення шкіл паливом.

Учні заготовили дрова на тер рії «старого» Дніпра — острові Хорт але транспортувати їх дуже скла Своїми силами школярі все зро не можуть. І ось т. Радченко, в ро радженні якого знаходиться перев затвердив розцінки, за якими від тавлення палива щоденно коштув школі... 300 карбованців. Кабаль цих розцінок очевидна. За таких нема чого й гадати про те, що учн уть навчатися в теплих класах.

Як ми вже зазначали вище, т. чкомові незручно самого себе Нам здається, що це зробить вик обласної ради.

Рейдова бригада га
«Червоне Запоріжж
С. Розенштей
Є. Своль

Чи так треба ремонтувати школу?

У Ленінському відділі народної освіти вважають, що ремонт всіх трьох корпусів середньої школи № 60 вже цілком закінчено і лишилось тільки зафіксувати актом її готовність до учбового року. Такої ж думки і тов. Лисенко — директор школи, і тов. Жданов — директор заводу ковкого чавуну, що є шефом цього учбового закладу.

Щоб переконатися, як же справді школа виглядає після ремонту, ми вирішили її оглянути.

Ще у дворі неприємно вразив нас загальний вигляд неохайності через звалені повсюдно купи сміття. Це враження не зникло й коли ми увійшли до 3-го корпусу. Не видно, щоб внутрішній ремонт було проведено з ретельністю. В уже побілених стінах вибоїни-гнізда, де збиратиметься всілякий бруд. Зіяють дірки в дахові. За першого ж дощу класи буквально «потопатимуть». В коридорі не закінчено ремонт підлоги. Несправні двері. Ні в приміщенні, ні на подвір'ї вбиральні.

Як же можна таку школу вва готовою до початку учбового ро ция не повинні були погодитися Лисенко, ані т. Жданов, бо саме в першу чергу, відповідають за які ремонт. Поки до школи не при приймальна комісія, слід було б тися за усунення всіх дефектів ре

Наближається учбовий рік. Ле порізький райком КП(б)У ще не звільнив трьохповерхового щення школи № 60, в якому, в райком займає 7 кімнат, реш стоїть порожня. Якщо найбл днів приміщення не буде звіль багато дітей не зможуть навча Ми вже не говоримо про незруч що виникають через розкидані ді: вона міститься у трьох кор причому відстань між її кра пунктами 1—2 кілометри.

Рейдова бригада реда
газети «Червоне Запорі
О. Корейша, М. Істомі

◆

ЗАКОРДОННІ ТЕЛЕГРАМИ

ПОВІДОМЛЕННЯ ШТАБУ ВІЙСЬК СОЮЗНИКІВ НА СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКО ТЕАТРІ ВОЄННИХ ДІЙ

ЛОНДОН, 20 серпня. (ТАРС). В опублікованому сьогодні повідомленні штабу збройних сил союзників на середземноморському театрі воєнних дій говориться, що частини 7-ої армії швидким броском на північно-західній ділянці району висадки у Південній Франції просунулись більш, ніж на 70 миль. Американськими піхотними та французькими бронетанковими частинами, діючими в цьому районі, визволені міста Сен Максімен, Ріан, Баршоль.

Між Драгіньяном і морем на східному фланзі американські частини, перерізавши магістраль, яка йде на північ, досягли Кастеллано і Ла Бастід.

Число взятих полонених досягає 12 000.

В Італії союзні війська вибили противника з міста Пергола (на адр ному узбережжі). По обидва бо Флоренції становище без змін.

Важкі бомбардувальники вчинили наліт на воєнні об'єкти в районі П (Румунія) і бомбардували портові сп ження біля Чупрія (Югославія). Та авіація союзників продовжувала ма могутньої підтримки наземним час діючим на півдні Франції, і завдава ти по ворожі спорудження в Італії, Югославії, Албанії та Греції.

Тулуза зайнята французькими партизанами

АЛЖІР, 21 серпня. (ТАРС). Як передає алжірське радіо, місто Тулуза зайняте французькими партизанами.

Прибуття де Голля до Фран

ЛОНДОН, 20 серпня. (ТАРС). Ра ніа Шербура повідомило, що гене Голль прибув до Франції.

ПОВІДОМЛЕННЯ ШТАБУ ВЕРХОВНОГО КОМАНДУВАННЯ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ СОЮЗНИКІВ

ЛОНДОН, 20 серпня (ТАРС). В опублікованому сьогодні повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

Союзні війська, просуваючись вперед, наблизилися до Сени і на південь від Фалеза перерізали коридор, яким відступав противник. Союзні війська, що просувалися з півночі і півдня, з'єдналися в Шамбуа, закривши прохід на південь від Фалеза. Завдяки просуванню союзних частин на південь у напрямі до Монтабар і на північ — до Екуше, де відбувалися тяжкі бої, мішок, в якому знаходиться противник, знову значно скорочений. На південний схід від Потіньї війська союзників завершили ліквідацію окремих груп противника, що знаходилися в оточенні у південному краї мішка.

На схід від Сен-П'єр сюр-Дів війська союзників продовжували наступ і, ф вавши ріку Ді, створили передмостові зення біля Лівара, Кузезарт і Гра районі Шартра та Орлеана за і в ві не сталося великих змін.

Авіація союзників, яка базується Нормандії, продовжувала віддавати вому бомбардуванню відступаючі ворожі танки, мототранспорт і ба Сені. У районі відступу німців Орбека на дорогах стільки ро машин, що льотчикам часто буває знайти потрібні цілі. Вчора на схід від лінії Фалез—Аржантан у до Сени було знищено або пошкод понад 1.400 одиниць мототранспо багато танків. Протягом двох днів штурмові бомбардувальники потопи ш 93 великих річкових барж.

НАЛІТ АМЕРИКАНСЬКОЇ АВІАЦІЇ НА ЯПОНІЮ

НЬЮ ЙОРК, 20 серпня (ТАРС). Військове міністерство США оголосило, що сьогодні надпотужні „Літаючі кріпості" Б-29 знову вчинили наліт на промисловий район Явата на острові Кюсю.

ТОКІО, 20 серпня (ТАРС). Як передає агентство Домей Цусін, японська оголосила, що сьогодні близько 60 американської авіації, що базуються Китаї, вчинили нальоти на острів Кюсю і західний район Наліт тривав біля години.

Міжнародний огляд

Минулий тиждень багатий на воєнні події. Червона Армія, не зважаючи на впертий опір і контратаки противника, продовжує вести наступ, просуваючись вперед на захід. Наші союзники домоглися серйозних успіхів у Нормандії та Бретані, зробили висадку військ на південному узбережжі Франції.

Бої на радянсько-німецькому фронті набули виключно запеклого характеру. Вся іноземна преса повідомляє, що німці посилено перекидають сюди війська. Не приховують цього й самі німці. Іноземні оглядачі пояснюють це тим, що саме на радянсько-німецькому фронті війна підійшла щільно до воріт гітлерівської Німеччини. Генерал-фельдмаршал Модель, командуючий центральним угрупованням німецької армії на радянсько-німецькому фронті, прикладає всіх зусиль, щоб не допустити перенесення воєнних дій на територію Східної Пруссії. При нинішньому загостреному внутрішньополітичному стані в Німеччині, для гітлерівців дуже важливо відстрочити вторгнення війни на німецьку землю. Крім того, сателіти Гітлера, з великою тривогою спостерігаючи за розвитком подій, добре розуміють, що коли фашистська Німеччина неспроможна зупинити просування фронту на її власній території, то, за цих умов, навряд чи можна розраховувати на допомогу німців.

Кожного дня німецькі війська зазнають великих втрат, відшкодувати які стає все важче й важче. Червона Армія за останні дні домоглася нових великих успіхів, взяла кріпость Осовець і вийшла до кордонів Східної Пруссії. Війська 1-го Українського фронту, форсувавши ріку Віслу в районі Сандомира, в результаті упертих боїв просунулись вперед до 50 кілометрів, поширили захоплений плацдарм на західному березі Вісли до 120 кілометрів по фронту і 18 серпня штурмом оволоділи важливим опорним пунктом оборони німців містом Сандомир.

Радянсько-німецький фронт, сковуючи основні сили німецько-фашистської армії, як і раніш, є важнішим, вирішальним фронтом, події на якому визначають весь хід війни. Ось чому увага всього світу прикована до радянсько-німецького фронту. Йому ж приділяє основну увагу й німецько-фашистська преса. Німецьке інформаційне бюро підкреслює, що „велика битва на східному фронті ще не досягла свого кульмінаційного пункту". Гітлерівці, почуваючи наближення свого останнього часу, опираються з особливою упертістю.

Тому саме зараз особливо важливо ввести в дію всі основні сили антигітлерівської коаліції.

* * *

Могутній наступ Червоної Армії і пов'язане з цим скупчення головних сил і резервів німецької армії на радянсько-німецькому фронті справив серйозний вплив на розвиток воєнних дій у Франції. Німці в результаті навального наступу американських військ опинилися в тяжкому становищі. Їхній лівий фланг оборони виявився цілком дезорганізованим. Американські війська, що прорвались до Ренна, почали віялоподібний наступ — на захід, південь і схід. Намагання гітлерівців закрити коридор, що ним американці прорвалися на південь, виявились марними. Німецькі війська намагалися перейти до контратаки в районі Вір—Мортен, але англійські та канадські війська форсували ріку Орн і стали просуватися на Фалез. Американські війська, що вийшли до Ле-Мана, в свою чергу також почали наступ у напрямку на Фалез. Ранком 17 серпня Фалез було очищено від противника. Просуваючись далі, союзні війська зайняли місто Трен і таким чином закрили „мішок", в якому, як вважають, знаходиться значна частина німецьких військ.

Захопивши Шартр та Орлеан, союзники продовжують просуватись до Парижа. В Бретані пала кріпость Сен-Мало.

У німців явно невистачає резервів. Вони неспроможні протипоставити будь-які значні сили наступаючим союзним арміям, перед якими зараз відкриті найширші можливості розгорнути наступ безпосередньо проти самої гітлерівської Німеччини.

* * *

Слабкість німецької оборони та різка нестача резервів у Гітлера викрились з усією очевидністю на півдні Франції. Англійські, американські та французькі війська майже без опору висадились між Марселем і Ніццею, на ділянці протягом 160 кілометрів. У німців не виявилось ні авіації, щоб протидіяти повітряним бомбардуванням, які передували десантові, і боротися проти військ, що висадилися, ні морських сил, щоб не допустити до узбережжя союзну армаду в 800 кораблів. У німців не виявилось і наземних військ, щоб перешкодити висадці чи почати серйозні бої на суходолі.

Війська, що висадилися з кораблів і транспортних літаків, уже з'єдналися із скинутими раніше парашутними десантами. Союзники закріпили за собою плацдарм площею понад 1.000 квадратних миль. В їхніх руках — Ніцца, Сен-Рафаель, Сен-Тропез, Сен-Максім та інші міста на узбережжі. Зайнято вже ряд пунктів, розташованих поза прибережною смугою, такі як Ле-Мюї, Ле-Люк та інші. Передові частини союзників знаходяться менше, ніж за 10 миль від Тулона — крупнішого порту та військово-морської бази Франції. Просування військ вглиб французької території відбувається, як відзначає союзне командування, при незначному опорі противника. Та німцям і важко зараз чинити опір, якщо взяти, що в їхньому розпорядженні на півдні Франції, за відомостями, що маються, не більш 4 — 7 дивізій. До того ж треба мати на увазі, що саме на півдні надзвичайно сильний рух французьких партизанів.

Німці мусять тепер — або звільнити весь південь Франції, а значить і весь південний захід, або кинути нові сили на боротьбу проти військ, що висадилися на півдні. Але нові сили у них навряд чи знайдуться. Значення висадки союзних військ на півдні Франції полягає не лише в тому, що вона спричиняє розпорошення сил німецької оборони, але і в тому, що, наближаючи час повного визволення Франції, вона підіймає весь французький народ на боротьбу проти гітлерівської Німеччини, прискорює вирішення завдання розгрому німців на їхній власній території.

* * *

У шведській газеті „Морген тідінген" надруковано таку телеграму з Берліна:

„В сучасний момент по всій Німеччині поступово закриваються не лише театри, а й вищі та інші учбові заклади". 14 серпня співробітник Геббельса Рудольф Земмлер сказав, що в Німеччині незабаром не буде жодного театра, який би працював. Щодо університетів та шкіл, то Земмлер заявив: „Сьогодні є більш корисна справа, ніж вивчення історії стародавніх греків".

Ця телеграма досить ясно показує суть „тотальної мобілізації", що її проводить Геббельс. Звичайно, від закриття фашистських театрів, від ліквідації фашистських університетів світове мистецтво та світова наука не втратять. Але мероприємство Геббельса — яскраве свідоцтво найгострішої нестачі в людських резервах. Слід відзначити, що фашистська Німеччина відчуває таку ж потребу в резервах для армії, як і для промисловості. Ні для кого не таємниця, — це було офіціально визнано самими німцями, — що військове виробництво Німеччини різко відстає від військового виробництва союзних держав. Насичувати німецьку промисловість новими партіями іноземних робітників не лише небезпечно для гітлерівців, але й фактично неможливо, бо ввіз іноземних робітників до Німеччини тепер вельми утруднений. Робітники ховаються, уходять до партизанів. Жінки ж віком у 50—60 років не врятують становища. Не врятують Німеччину і студенти, актори, капельмейстери та білетери, що їх мобілізують. Мобілізація, яку проводить Геббельс, призведе лише до подальшого загострення внутрішнього становища країни.

А внутрішня криза в Німеччині не тільки не вщухає, але й поглиблюється. За відомостями іноземної преси, в Німеччині широко розповсюджується прокламація, що пояснює нацистську мету й завдання генеральської змови і причини її виникнення. Поява цієї прокламації свідчить про те, що Гіммлерові і його молодчикам не пощастило докопатися до всіх вогнищ змови, що опозиція проти гітлерівської кліки існує. Вона буде зростати мірою того, як німецька армія буде зазнавати нових поразок.

В. Вітерев

Відповідальний редактор О. ШАБАЛІН

МІСЬКСАД ім. ФРАНКА
ЛІТНІЙ ТЕАТР
23 і 24 серпня
БАЛЕТ
Московської державної студії
ДУНКАН

Запорізькому облкомунтрансту потр таж працівники: головний бух заступник головного бухгалтера, галтери-ревізори. Бухгалтери ма ферм.
Звертатись на адресу: вул. Дзе тька, 27, відділ кадрів облкомунтр
2—1

БЕ—01252 м. Запоріжжя, друкарня «Комунар» обл. управління поліграфії, вул. Ілліча, 24. Адреса редакції: ріг вул. Жуковської і Тургенівської, 50. Тел.: 2-40, міжміс. редакції — 2-50.